
[2022-53-RE](#)

Causa 2022-53-RE
(Ibrouchene c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 404-2022. Recurs d'empara

Aute del 14 de novembre del 2022

BOPA núm. 137, del 23 de novembre del 2022

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 26 d'octubre del 2022, per la representació processal de la Sra. Fabienne Isabelle Ibrouchene, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 12 d'octubre del 2022 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2022-53-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 12 d'octubre del 2022;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Argumentació de la recurrent

- En primer lloc, la recurrent al·lega que discrepa de la interpretació del Tribunal Constitucional respecte de l'accés processal a l'empara, ja que considera que el recurs directe sense interposar un incident de nul·litat està establert a "*l'article 18 quater apartat 7 de la Llei 24/2018 del 18 d'octubre*

del codi de procediment civil". Com que en aquest cas no es va interposar recurs d'apel·lació, la sentència era ferma i definitiva i s'havien esgotat tots els recursos ordinaris. Segons el seu parer, el fet que no s'hagués interposat recurs d'apel·lació, no impedeix la formulació d'un recurs d'empara.

- En segon lloc, afirma que està legitimada per presentar recurs d'empara perquè va ser part en el procés penal com a perjudicada, i va ser representada pel Ministeri Fiscal, ja que va delegar en aquesta institució la seva representació com a part perjudicada.

- En tercer lloc, manifesta que el seu recurs d'empara té contingut constitucional, ja que la vulneració que invoca -no haver estat degudament representada pel Ministeri Fiscal- la va situar en una indefensió efectiva.

- I, finalment, s'oposa a les manifestacions efectuades pel Tribunal Constitucional respecte de la seva denúncia de la vulneració d'un judici de durada raonable, perquè les seves gestions no van entorpir l'acció de la Justícia (les seves peticions, a més, no van ser mai contestades), ans al contrari va ser proactiva en la seva defensa, facilitant documentació per contribuir en l'esclariment dels fets i agilitzar la causa que no avançava, tot i ser de fàcil resolució, motiu pel qual una durada de 3 anys és excessiva.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que accepti aquest recurs de súplica, que revoqui l'aute d'inadmissió del 12 d'octubre del 2022, i, que en el seu dia dicti sentència estimant l'empara sol·licitada.

2. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

2.1. L'estimació d'un recurs de súplica (articles 38 i 89.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional) està condicionada a la presentació per part del recurrent d'algun tipus d'element, de fet o de dret, nou. Aquesta doctrina és comuna a la gran majoria dels òrgans judicials dels països del nostre entorn jurídic pel que fa als recursos que, amb independència del seu nom, es presenten davant del mateix tribunal que ha dictat la resolució recorreguda. El Tribunal Constitucional d'Andorra l'ha vingut mantenint des dels orígens de la seva activitat.

2.2. És cert que resulta molt difícil que aquests recursos prosperin. Només ho poden fer aquells que presentin a l'òrgan jurisdiccional, nous elements de dret o de fet, que no hagin pogut ser considerats pel Tribunal en adoptar la decisió recorreguda. Si no es donen aquests elements nous, l'estimació del recurs suposaria una rectificació *sine causa* per part de l'òrgan judicial, molt difícil d'entendre i de justificar, ja que suposaria una contradicció de les normes de la lògica. No es tracta, per tant, d'insistir en els fets i en els fonaments de dret exposats en l'escrit del recurs, que ja han estat valorats pel Tribunal, sinó de sotmetre a la seva consideració, nous fets, noves normes suposadament inaplicades o nous arguments jurídics clarament diferenciats respecte dels anteriors. En aquest sentit s'ha de remarcar que el Tribunal vol allunyar-se d'allò que la doctrina ha qualificat de *biaix confirmatori*, mitjançant un nou estudi obert i imparcial de les al·legacions contingudes a la súplica.

2.3. Si no es donen en la realitat o no s'al·leguen aquests elements nous, el recurs suposa que es pretén substituir el raonament del Tribunal, que ha de ser i vol ser independent i imparcial, per l'argumentació pròpia i particular del recurrent que, per essència i sense que, per tant, se li pugui fer cap retret al respecte, té naturalesa i funció parcial.

2.4. El recurs de súplica presentat, formalment reuneix tots els requisits legals. Respecte al fons de l'assumpte, en canvi, es mantenen els mateixos fets i les mateixes al·legacions jurídiques que la recurrent oposa a aquelles que van ser apreciades pel Tribunal per tal de procedir a la inadmissió del recurs. Això no obstant, precisarem els aspectes en els quals l'argumentació de la recurrent no troba suficient fonamentació jurídica. Es tracta de la recurribilitat de la resolució davant de la qual s'interposa l'empara, de la legitimació activa de la demandant, de si el procés va ser el degut i de si va tenir una durada raonable.

2.5. La primera de les qüestions en les quals insisteix la recurrent fa referència a la recurribilitat en empara de la sentència del Tribunal de Corts. En l'apartat 2.2.1) del recurs de suplica, la recurrent al·lega textualment "*l'article 18 quater apartat 7 de la Llei 24/2018 del 18 d'octubre del codi de procediment civil*". Amb tota seguretat es tracta d'un *lapsus*, perquè l'article esmentat no té el contingut pretès per la recurrent, no té paràgraf *quater* ni apartat 7, ja que es refereix, en els seus dos apartats a les "*resolucions orals*". Sens dubte el recurs es refereix a l'article 18 *quater* apartat 7 de la Llei transitòria de procediments judicials. Però aquest article tampoc és aplicable al cas, ja que en el seu apartat 7, textualment diu: "*La formulació prèvia de l'incident de nul·litat no és un requisit necessari per interposar un recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional quan es tracti d'una resolució ferma dictada pel Tribunal Superior de Justícia*". I ja vam raonar en l'aute d'inadmissió ara recorregut que, si bé aquest Tribunal en una interpretació metatextual i ultraliteral del precepte, havia estès els seus efectes a les resolucions fermes del Tribunal de Corts, no era a totes, sinó només a aquelles que, conforme a una interpretació lògica, sistemàtica i teleològica, presentessin les mateixes característiques previstes per la Llei per a les del Tribunal Superior de Justícia, cosa que no succeeix en aquest cas.

2.6. El segon motiu del recurs incideix també en un error de principi. Afirmava que "*va ser part en el procés penal com perjudicada i estant degudament representada en el procés pel Ministeri Fiscal ja que va delegar en aquesta Institució la seva representació com part perjudicada*". L'aute d'inadmissió a tràmit del recurs d'empara no nega a l'avui recurrent la condició de "*perjudicada*", però en efecte considera que no va ostentar la condició de "*part*" que exigeixen els articles 102 a) de la Constitució i 87 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. Ja la doctrina clàssica estimava que parts eren *is qui rem in iudicium deducit* i *is contra quem res in iudicium deducitur*. I l'article 14 del Codi de procediment penal incorpora al nostre ordenament aquest criteri en proclamar: "*No son part en el procediment els denunciats o els perjudicats que no s'hagin constituït formalment en acusació particular o privada, o en actor civil*". Per tant, la perjudicada no va tenir la condició de part en el procediment davant la jurisdicció ordinària i actualment no està legitimada per a la interposició del recurs d'empara. El Ministeri Fiscal, en l'exercici de la funció que li correspon i de conformitat amb l'article 18 del Codi de procediment penal va exercir l'acció civil derivada del delictes. Ho va fer d'acord amb els criteris tècnics que li van semblar oportuns i no és en absolut competència del Tribunal Constitucional, la seva revisió mitjançant el recurs d'empara.

2.7. Finalment, l'aute d'inadmissió considera que en la tramitació de la causa davant la jurisdicció ordinària s'ha seguit el procés degut i no hi ha hagut cap dilació indeguda. La part recurrent no al·lega res específic respecte del dret al procés degut i només addueix que "*ens oposem a les manifestacions*" contingudes en la resolució recorreguda, però no ofereix cap nova argumentació al respecte. És cert que la durada irraonable d'un procediment pot ser també denunciada una vegada acabat aquest, però sempre resulta sorprenent que no hagi estat al·legada mentre el procediment encara s'estava tramitant. D'altra banda, la resolució recorreguda no es basa únicament en la conducta de la recurrent, ni en l'eventual situació d'acumulació de feina (argument desplegat a l'apartat 2.2.2.2 de l'escrit del recurs d'empara), sinó en la manca de concurrència, en aquest cas, de

les circumstàncies que la jurisprudència d'aquest Tribunal ha establert com a determinants d'una vulneració del dret a la jurisdicció pel fet que el procés degut no hagi tingut una durada raonable.

2.8. Per consegüent, no havent estat aportats en el recurs de súplica nous fets, ni nous elements de dret que contradiguin la resolució recorreguda i que no haguessin estat tinguts en compte en el moment de dictar l'aute objecte del recurs, és procedent desestimar el recurs de súplica i confirmar íntegrament l'aute de no admissió a tràmit del recurs d'empara, per les raons exposades en resolució.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica presentat per la representació processal de la Sra. Fabienne Isabelle Ibrouchene contra l'aute del Tribunal Constitucional del 12 d'octubre del 2022 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2022-53-RE.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 14 de novembre del 2022.

Jean-Yves Caillet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat